België - Belgique
P.B. - P.P.
8500 Kortrijk
BC 20258

KONINKLIJKE EN MENSLIEVENDE VERENIGING DER

DRAGERS van ERETEKENS en MEDAILLES van BELGIË

VOOR DADEN VAN MOED, ZELFOPOFFERING EN VAN MENSLIEVENDHEID

ONDER DE HOGE BESCHERMING VAN Z.M. DE KONING
EN HET EREVOORZITTERSCHAP VAN DE H. BURGEMEESTER VAN BRUSSEL

VADERLANDSE VERENIGING
Zonder winstgevend doel
Gesticht te Brussel op 3 december 1865 - Koninklijk Erkend op 2 juli 1883

INFOBLAD KORTRIJK

Afgiftekantoor: KORTRIJK CENTRUM

Verantwoordelijke uitgever:
Rasson Nadia - Steenstraat 103 -
8501 Heule

P 806019
PRS: 3048465

Nummer 109 – 3de kw 2024 (juli-aug-sept)

Koninklijke en Menslievende
Vereniging der
Dragers van Eretekens en
Medailles van België

Regionale Kortrijk

17 Oktober 24
11.00 hr

Herdenking 17 Oktoberbos

Lt Whitehead George *OLt Griffiths Reginald*

Locatie 17 Oktoberbos Lauwe
Kruispunt Oude Aalbekestraat & Kleine Molenstraat

Organisatie : Veteranen RAF - SAAF 40 - 45
KMVDEMB Kortrijk
NSB Lauwe

ism Stadsbestuur Stad Menen

Deelname plechtigheden of manifestaties

Enkele bestuursleden van de Regionale Kortrijk waren hier aanwezig :

1. Zondag 26 mei 2024
   Herdenking Leieslag, Nationaal Leiemonument te Kortrijk

   Memorial Day Service, Flanders Field American Cemetery te Waregem

2. Zondag 02 juni 2024
   66ste herdenkingsplechtigheid Politieke Gevangenen en Weggevoerden uit de Tweede Wereldoorlog aan het Provinciaal Mausoleum te Menen

3. Zaterdag 15 juni 2024
   Herdenking Parachutisten en Weerstanders aan de Sluizen te Menen

4. Zondag 21 juli 2024
   Te Deum naar aanleiding van de Nationale Feestdag, Sint-Maartenskerk te Kortrijk

5. Zondag 04 augustus 2024
   89ste Nationale Hulde aan Zijne Majesteit Koning Albert I en de Helden van de IJzer aan het Westfront te Nieuwpoort

6. Dinsdag 15 augustus 2023
   Herdenking van de Onthoofden van München en alle slachtoffers uit Groot-Zwevegem van de naziconcentratiekampen te Moer

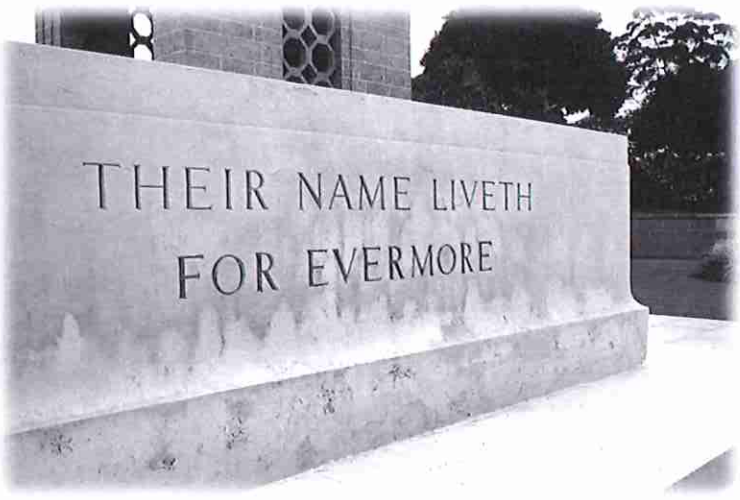

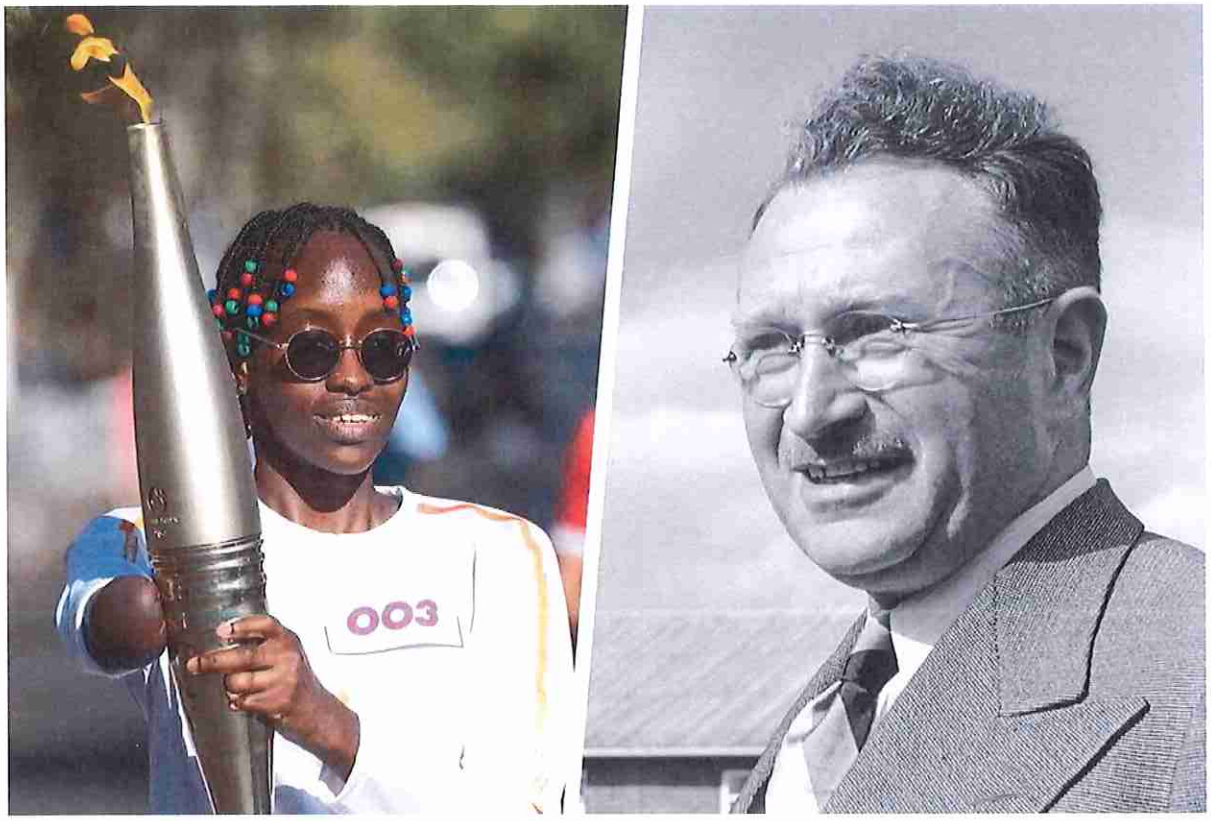

De Oegandese zwemster Husnah Kukundakwe met de paralympische vlam. Rechts: dokter Ludwig Guttmann.

De Paralympische Spelen hebben we te danken aan één arts, al had hij er eerst een andere bedoeling mee

Ludwig 'Poppa' Guttmann. Zijn naam zegt u misschien niks, maar aan deze Joodse verzetsheld danken we de Paralympische Spelen, die gisteren (woensdag 28 augustus 2024) voor open werden verklaard. Het begon allemaal met een wedstrijd voor verlamde Britse veteranen van de Tweede Wereldoorlog.

Parijs

Let the games begin again. Na de Olympische Spelen staat Parijs elf dagen lang in het teken van de Paralympische Spelen. De vlam die gisteravond werd aangestoken, zal opnieuw een beetje branden voor Ludwig 'Poppa' Guttmann, de Joodse bezieler van deze Paralympics.

Guttmann (1899-1980) was een Duitse dokter van Joodse afkomst. Iemand die je gerust een verzetsheld mag noemen. Na Kristallnacht, de pogrom gericht tegen de Joden op 09 november 1938, redde hij in zijn ziekenhuis in Wroclaw 60 patiënten van arrestatie en deportatie naar concentratiekampen. De dokter nam de binnengevallen Gestapo mee van het ziekenhuisbed naar ziekenhuisbed om aan te tonen dat de toestand van de patiënt te slecht was om gevangengenomen te worden. Niet dat ze er echt allemaal zo erbarmelijk aan toe waren. Guttmann deed gewoon achter de

rug van de Gestapo's teken dat de patiënten een bepaalde grimas moesten trekken, om dan tegen de Gestapo te kunnen zeggen dat de patiënt een ernstige aanval had.

Founding father

Maar het is niet voor deze daad van verzet dat hij zelf herinnerd wilde worden. "Als ik ooit één goede daad heb verricht, dan is het wel het introduceren van sport in de revalidatie van mensen met een beperking", zei Ludwig Guttmann daar zelf over. Hij is de vader van de Paralympische Spelen.

Guttmann vluchtte in 1939 naar Engeland, meteen ook de reden waarom hij zelf aan de Jodenvervolging kon ontsnappen en hij dus zijn levenswerk kon verrichten. De dokter werd er de directeur van het National Spinal Injuries Centre van het Stoke Mandeville Hospital. Hij behandelde er vooral piloten van de Royal Air Force met ruggengraatletsels. Zijn baanbrekende revalidatiemethode? Guttmann geloofde dat sport een belangrijk element was voor het letsel van de vliegeniers, zowel op fysiek vlak als voor hun mentaal welzijn. "We moesten niet alleen het leven van deze mannen, vrouwen en kinderen redden, maar wilden ze ook hun waardigheid teruggeven en hen zich weer gelukkige en gerespecteerde burgers laten voelen", zei Guttmann daarover.

Koningin Elizabeth II en Ludwig Guttmann kijken naar deelnemers van het speerwerpen tijdens de voorloper van de Paralympische Spelen in Stoke Mandeville in 1969.

Na de eerste trainingen in het Stoke Mandeville Hospital volgde al snel de eerste wedstrijd. Op hetzelfde moment van de opening van de Olympische Spelen in Londen in juli 1948 namen 16 veteranen in rolstoelen het tegen elkaar op in boogschiet- en netbalwedstrijden. "Dokter Guttmann creëerde zo onbewust een nieuwe sportbeweging", zegt het Internationaal Paralympisch Comité.

Even opwindend

Dokter Guttmann met twee paralympiërs op weg naar de Spelen in Israël in 1968.

Deze wedstrijden verbonden aan het ziekenhuis leidden tot nationale competities voor mensen met verlammingen vanaf de romp, vervolgens tot de International Stoke Mandeville Games en uiteindelijk de Paralympische Spelen. De eerste editie van deze Spelen werd in 1960 georganiseerd in Rome, toen nog met 400 rolstoelatleten die allemaal nog met gewone rolstoelen van minimum 15 kilogram zwaar aan hun disciplines deelnamen.

De Paralympische Spelen kenden vanaf dan een enorme evolutie. Niet alleen in aantal deelnemers en sportdisciplines. Van een sportcompetitie voor rolstoelgebruikers groeiden ze uit tot een sportevenement met atleten met verschillende fysieke en mentale beperkingen. Dat gebeurde na verzuchtingen van geamputeerde sporters die op de Paralympics van 1972 in het Duitse Heidelberg campagne voerden om ook te mogen deelnemen. Door hen kwamen er tegen Toronto vier jaar later classificatiesystemen voor handicaps in elke sport. Met de jaren werd de competitie steeds inclusiever.

De Paralympische Spelen zijn vandaag uitgegroeid tot het derde grootste sportevenement ter wereld. In Parijs nemen ongeveer 4.400 sporters uit 182 landen deel in 22 sporttakken. Ze kunnen in totaal 549 medailles winnen in disciplines als boccia, voetbal voor blinden en rolstoelrugby. De wedstrijden vinden al lang niet meer op een of ander ziekenhuisterrein plaats zoals in de begindagen, maar in dezelfde stadia en hetzelfde atletendorp als de Olympische Spelen. Twee miljoen mensen kochten al een ticket voor een competitie. Miljoenen en miljoenen mensen wereldwijd volgen via televisie en het internet. Dokter Ludwig Guttmann stierf in 1980, maar zou zeggen dat dit volledig terecht is. De grote droom van de man was om via sport mensen met een beperking het nodige respect te doen krijgen. Missie geslaagd dus. En zoals hij zelf zei: "Waarom zouden de wedstrijden van paralympiërs niet even spannend en opwindend kunnen zijn?"

Deze week vond al een paralympische fakkelceremonie plaats bij het Engelse ziekenhuis waar het idee voor de wedstrijd werd geboren.

Bronvermelding : Paralympische Spelen 2024 (28/08/24-08/09/24)
Tommy Huyghebaert – donderdag 29 augustus 2024
http:// www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20240828_94972909

Foto's Promotiefeest 2024

De foto's van het promotiefeest zijn te bekijken op onderstaande link,
https://kmvdembkortrijk.be Tab: Foto's

Koninklijk Paleis

Aan Mevrouw Nadia RASSON
Voorzitter van de Koninklijke en Menslievende
Vereniging der Dragers van Eretekens en
Medailles van België van de Regionale Kortrijk
Steenstraat, 103
8501 HEULE

29 april 2024

Mevrouw de Voorzitter,

Zijne Majesteit de Koning gelast me met de eer u mede te delen dat de blijken van trouw aan het Vorstenhuis, uitgedrukt in uw boodschap ter gelegenheid van het het jaarlijks banket van de Koninklijke en Menslievende Vereniging der Dragers van Eretekens en Medailles van België – Regionale Kortrijk, hem zeer getroffen hebben.

Zeer gevoelig voor de betuigde aanhankelijkheid en waardering, dankt de Vorst u van harte, evenals al diegenen waarvan u de tolk was.

Met de meeste hoogachting,

Thierry VANDEVELD, dr. ir.
Generaal
Hoofd van het Militair Huis van de Koning

Palais Royal

A Madame Nadia RASSON
Président de l'Association Royale
Philanthropique et Décorés de Belgique
de la Régionale de Courtrai
Steenstraat, 103
8501 HEULE

Le 29 avril 2024

Madame le Président,

Sa Majesté le Roi m'a chargé de l'honneur de vous communiquer que les témoignages de fidélité à la Dynastie, exprimés dans le message que vous lui avez adressé à l'occasion du banquet annuel de l'Association Royale Philantropique et Décorés de Belgique, lont beaucoup touché.

Le Souverain, particulièrement sensible aux sentiments d'attachement formulés à son égard, vous transmet, ainsi qu'à tous ceux dont vous vous êtes fait l'interprète, ses plus chaleureux remerciements.

Veuillez agréer, Madame le Président, l'assurance de ma considération très distinguée.

Thierry VANDEVELD, Dr Ir
Général
Chef de la Maison Militaire du Roi

The Paths to Freedom

BUNKERCOMPLEX ST. MARTIN-DE-VARREVILLE

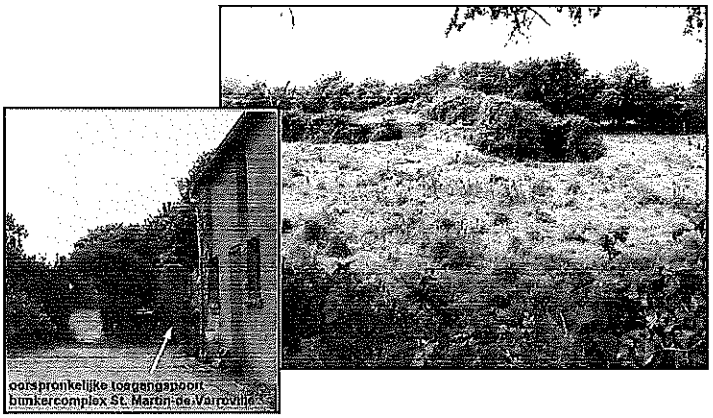

Punt 149: Al in 1941 wordt door de Duitsers ten oosten van St. Martin-de-Varreville een onbeschermde geschutsopstelling opgezet met vier oude Franse Schneider-kanonnen van 105mm. Omdat deze kanonnen maar een bereik van dertien kilometer hebben, worden ze in 1943 vervangen door vier op de Russen buitgemaakte 122mm kanonnen (K390/2-r), die in open betonnen emplacementen worden gezet. In 1944 wordt een begin gemaakt met de bouw van bunkers van het type H669 om de kanonnen te herbergen, maar die zijn nooit afgemaakt. In totaal bevinden zich elf betonnen bouwwerken op deze positie. Helaas zijn die vandaag de dag moeilijk waar te nemen, omdat de boer zijn land niet wil openstellen.

Bij de Duitsers is deze stelling bekend als I. Batterie van Heeres-Küsten-Artillerie-Regiment 1261, die onder bevel staat van Oberleutnant Erben. De bemanning van I/1261 is even verderop in Les Mézières ingekwartierd in diverse huizen, die bij de Geallieerden bekend staan als 'Objective WXYZ'. De complexen in Azeville (II/1261) en Crisbecq (III/1261) behoren ook tot HKAA 1261 en vormen tezamen de voornaamste geschutsopstellingen in het gebied achter Utah Beach.

Het bunkercomplex I/1261 baart de plannenmakers van de invasie grote zorgen. In de nacht van 28 op 29 mei 1944 bombardeert RAF Bomber Command daarom het complex. 3rd Battalion 502 PIR (101st A/B) moet op D-Day direct vaststellen, of de stelling wel uitgeschakeld is, voordat 4th Infantry Division landt op Utah Beach. Door vijandelijk afweervuur zijn echter ook de para's van 3rd Battalion verspreid geland. Zo kopmt het, dat een groepje verdwaalde para's de zwaar verdedigde kustbatterij van Crisbecq aanvalt, in de veronderstelling dat het hier het aanvalsdoel in St. Martin-de-Varreville betreft ... De aanval mislukt.

Lieutenant-Colonel Robert G. Cole, de Commander van 3rd Battalion, is vlakbij Ste. Mère-Eglise –ten westen van zijn dropzone A– neergekomen. Hij gaat direct op weg naar St. Martin-de-Varreville. Onderweg voegen zich steeds meer para's bij hem, die zich bekendmaken met de befaamde 'cricket'. Uiteindelijk weet hij een zeer gevarieerde groep van 75 para's –ook van 82nd A/B!- om zich heen te verzamelen en trekken ze in een rechte lijn naar hun aanvalsdoel. Onderweg stuiten ze nog op een klein Duits konvooi, dat ze vernietigen en waarbij ze tien Duitsers krijgsgevangen maken. Verder verloopt de tocht zonder incidenten. Zonder het te weten is Cole's groep dwars door de velden achterlangs 'Objective WXYZ' getrokken, waar later op de dag 150 Duitsers (zo'n beetje alle manschappen van I/1261) worden gedood of gevangengenomen door Staff-Sergeant Summers.

Wordt vervolgd op pagina 2

ROUTEBESCHRIJVING

112. Weg tot boerderijen volgen. I\ **rechtdoor**, doorgaande weg volgen.
113. **Onverhard**: T-splitsing **rechts**, D420 richting Ravenoville. Lees verder op punt **115**.
Verhard: T-splitsing **links**, D269 richting St. Marcouf-de-l'Isle.
114. **Verhard**: T-splitsing haaks **rechts**, D69 richting St. Marcouf-de-l'Isle.
Lees verder op punt **122**.
115. **Onverhard**: I- (onverhard) **rechtdoor**, doorgaande weg volgen.
116. **Onverhard**: direct daarna in bocht naar rechts met grote boerderij aan rechterhand **scherp links**.
117. **Onverhard**: in haakse bocht naar rechts **rechtdoor**, onverhard pad.
118. **Onverhard**: I– **rechtdoor**.
119. **Onverhard**: -I **rechtdoor**.
120. **Onverhard**: op kruising van onverharde wegen **rechtdoor**.
121. **Onverhard**: einde pad **rechts**, verharde weg op.
122. Kruising met voorrangsweg **recht oversteken**, D69 richting Les Gougins.
Na ± 300 m ligt rechts de observatiebunker van Batterie d'Azeville en links het later gebouwde deel van Batteries Crisbecq (samen Batteries de Marcouf). Vanaf het parkeerterrein heeft u 'n mooi uitzicht over Utah Beach.
Lees verhaal verder.
123. U rijdt door het Marais de Frépouille en rijdt St. Marcouf-de-l'Isle binnen.
124. Einde weg **rechts**, boulevard langs strand op, D421 richting Ravenoville-Plage.
125. Doorgaande weg door dorp volgen. U rijdt St. Marcouf-de-l'Isle uit.
126. Na ± 400 m (1e verharde weg) **links**, richting strand.
127. Na S-bocht, voor strandopgang, **rechts**. U rijdt langs het strand.
128. I– **rechtdoor**, weg langs strand blijven volgen.
129. I– **rechtdoor**, weg langs strand blijven volgen.
130. **Onverhard**: I– **rechtdoor**, weg langs strand blijven volgen. Lees verder op punt **132**.
Verhard: I– **rechts**, D15 richting Ravenoville.
131. **Verhard**: kruising in dorp **links**, D14 richting Foucarville. U rijdt Ravenoville uit.
Bij afslag naar rechts, D15 richting Ste. Mère-Eglise (= 1e weg buiten dorp), ligt links aan een smalle weg boerderij Marmion. In het begin parkeren en na bezoek keren. Lees verhaal verder.
Lees verder op punt **139**.

Wordt vervolgd

BUNKERCOMPLEX ST. MARTIN-DE-VARREVILLE

Punt 149: Bij het bunkercomplex aangekomen, stellen Cole's mannen vast, dat de kanonnen zijn verwijderd en dat de batterij is verlaten. Hun taak is dus volbracht. Hierop trekt de groep verder naar Audouville-la-Hubert en graaft zich in aan de westkant van de damweg bij Exit No. 4. Daar weten ze meer dan zestig Duitsers neer te schieten, als die na de landing van 4th Infantry Division op Utah Beach via deze weg het binnenland in willen vluchten. Om 13.00 uur legt Cole's Battalion contact met eenheden van de 4th Infantry Division.

Naar alle waarschijnlijkheid zijn de kanonnen van het bunkercomplex I/1261 na de luchtaanval op 28-29 mei 1944 tijdelijk landinwaarts verplaatst. Drie kanonnen van de batterij St. Martin-de-Varreville zijn ongeveer één kilometer verderop, bij Cibrantot, in stelling gebracht en hebben daarvandaan op Utah Beach gevuurd. Dit wordt bevestigd door het logboek van de HMS Hawkins, die in de vroege uren van D-Day op deze positie heeft gevuurd.

CCE N°.19
KRIJGSGEVANGENKAMP

Punt 139: Al snel na de invasie worden duizenden Duitse soldaten krijgsgevangen gemaakt. Om deze mensen onder te brengen wordt in de buurt van Foucarville een krijgsgevangenkamp opgericht voor 14.000 personen, dat de naam 'Continental Central Enclosure No. 19' krijgt. Het kamp wordt bewaakt door 2nd US Rangers. Al na een paar weken blijkt, dat de krijgsgevangenen geen enkele poging doen om te ontsnappen. Ze zijn veel te blij, dat ze niet hoeven te vechten. Ze worden bovendien uitstekend behandeld door de bewakers en krijgen goed te eten en te drinken.

Per dag worden er echter meer Duitse krijgsgevangenen aangevoerd. Het kamp barst uit zijn voegen. De Duitse krijgsgevangenen helpen echter maar al te graag om het kamp uit te breiden. Uiteindelijk herbergt het kamp 40.000 Duitse krijgsgevangenen.

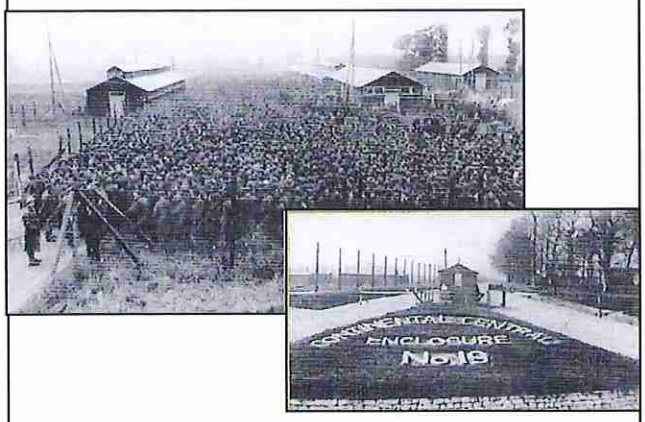

DE EERSTE AMERIKAANSE COMMANDOPOST VII CORPS

Punt 149: Major-General J.L. Collins, de bevelhebber van het Amerikaanse VII Corps dat met diverse divisies en regimenten op Utah Beach landde, richtte al aan het eind van de eerste dag van de invasie zijn hoofdkwartier in op een boerderij in de buurt van Foucarville. De gebouwen zijn nog volledig intact en ook de toegangspoort staat er nog.

Op één van de pilaren van de toegangspoort is –zoals op de foto– een herdenkingsbord geplaatst.

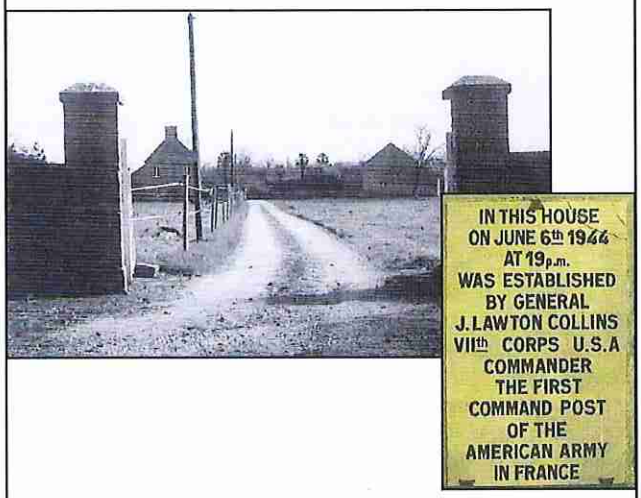

BATTERIES DES MÉZIÈRES EN OBJECTIVE WXYZ

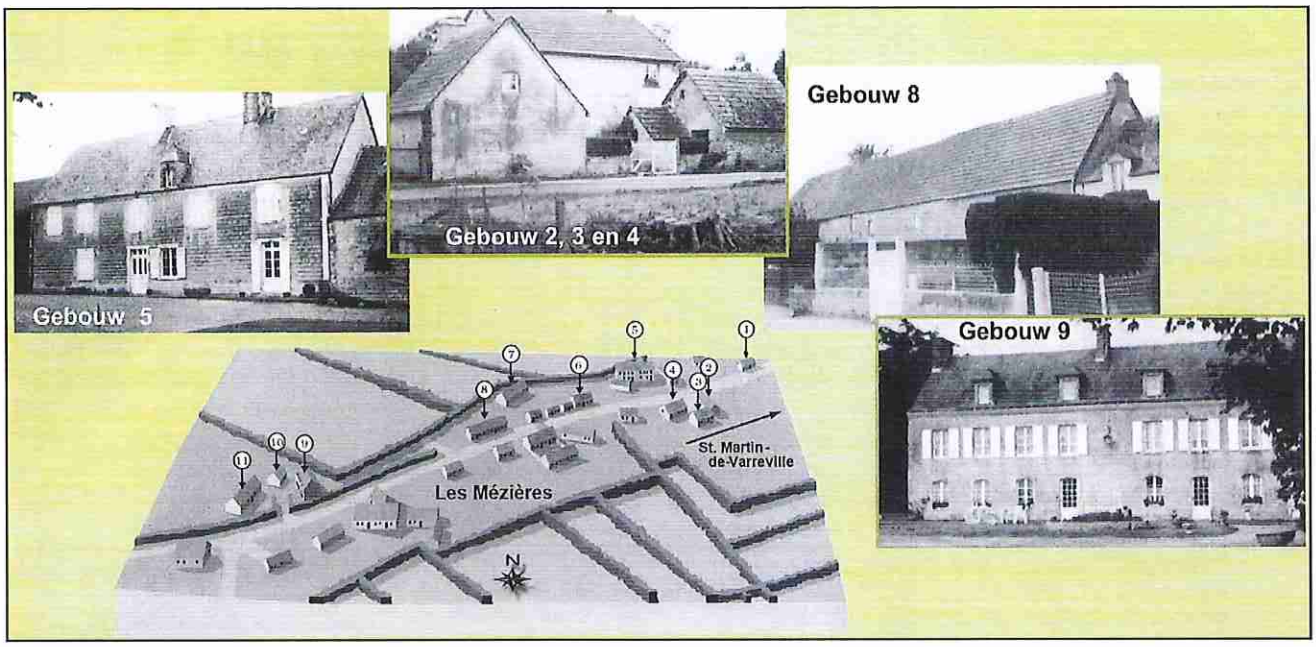

Punt 150: Het Duitse bunkercomplex I/1261 ten oosten van St. Martin-de-Varreville baart de plannenmakers van de invasie grote zorgen. In de nacht van 28 op 29 mei 1944 dropt RAF Bomber Command hier dan ook 356 ton bommen. Het complex raakt daarbij nauwelijks beschadigd, maar de omgeving is bezaaid met kraters (nog vaag te zien in de tuin voor het complex). Wel worden direct de kanonnen in veiligheid gebracht.

Aan de andere kant van de D14 is de bemanning ingekwartierd in het dorpje Mézières, dat door de plannenmakers '*Objective WXYZ*' is genoemd. Het is de taak van 502 PIR (101st A/B) om –onder leiding van Lieutenant-Colonel Patrick J. Cassidy– dit complex uit te schakelen, waarbij ze steun krijgen van 377th Parachute Field Artillery Battalion. Ze landen vlakbij hun dropzone A. om tijd te winnen marcheren Cassidy en zijn mannen over de weg naar St. Martin-de-Varreville. Onderweg pikken ze verdwaalde groepjes para's op.

Halverwege het dorp ontmoeten ze Captain Frank L. Lillyman, de eeuwig en altijd op zijn sigaar kauwende Commander van 101st Pathfinder Company. Lillyman vertelt Cassidy: "*Ik heb goed nieuws voor je. Ik ben de kustbatterij gaan verkennen. Die is grondig uitgebombardeerd. Maak je daar maar geen zorgen over.*" Als het dag wordt, komt Cassidy aan bij een Franse boerderij naast het Duitse bunkercomplex. "*Dit,*" zegt Cassidy tegen zijn mannen, "*wordt onze commandopost.*" Vanuit deze post stuurt hij zijn Battalions aan bij de opdrachten, die ze die dag moeten uitvoeren.

Een van de opdrachten is het uitkammen van '*Objective WXYZ*', waar de Duitse bemanning van het bunkercomplex I/1261 van St. Martin-de-Varreville is ingekwartierd. Vandaag de dag is er niets meer te zien, wat herinnert aan de gebeurtenissen op 6 juni 1944. Bovendien zijn alle huizen, die als onderkomen voor de Duitsers hebben gediend, privbébezit en daarom niet te bezichtigen.
Staff-Sergeant Harrison Summers van 1st Battalion 502 PIR krijgt de taak toebedeeld om '*Objective WXYZ*' van Duitsers te zuiveren. Hij krijgt vijftien man toegewezen, die van verschillende eenheden afkomstig zijn. Die kennen elkaar echter nauwelijks. Ze zijn dus niet op elkaar ingespeeld en het is maar de vraag, of ze voor elkaar door het vuur gaan, zoals normaal bij een Battalion het geval is.

Vervolg op pagina 5

BATTERIES DES MÉZIÈRES EN OBJECTIVE WXYZ

Stuk voor stuk hebben ze dan ook weinig zin om mee te doen aan het vuurgevecht, dat hen te wachten staat. Summers gaat er echter vanuit, dat zijn voorbeeld de mannen zal inspireren. Zodra ze het dorpje binnengetrokken zijn en bij het eerste Duitse onderkomen zijn, rent hij het terrein op en trapt de deur in. Met zijn semi-automatische Thompson-geweer proeite hij lood in de kamer achter de deur. Er vallen doden en gewonden. Een handjevol overlevenden sprint aan de achterkant het gebouw uit en zoekt een veilig heenkomen.

Geïnspireerd door de eerste actie van Summers sluit Private William Burt zich met een licht machinegeweer bij hem aan. Samen gaan ze het tweede huis binnen en schieten een zestal verdedigers dood. En verder gaan ze. Even later voegt ook Private John Camien zich bij hen met een M-1 karabijn. Gedrieën gaan ze verder van huis tot huis.

Na vijf lange uren komen Summers en Burt bij het laatste gebouw, dat ze met bazookasalvo's en lichtspoormunitie in brand schieten. De onverschrokken Staff-Sergeant heeft vrijwel in zijn eentje elk gebouw van '*Objective WXYZ*' uitgekamd. De overige soldaten volstaan met het geven van dekkingsvuur vanuit een droge sloot, die langs de weg loopt. Van de ongeveer tachtig gevluchte Duitsers worden er tot slot nog vijftig gedood.

Toen Summers na zijn actie gevraagd werd hoe hij zich voelde, antwoordde hij, trekkend aan een sigaret: "*Zeer goed, het was helemaal te gek.*"

Lieutenant-Colonel Patrick Cassidy

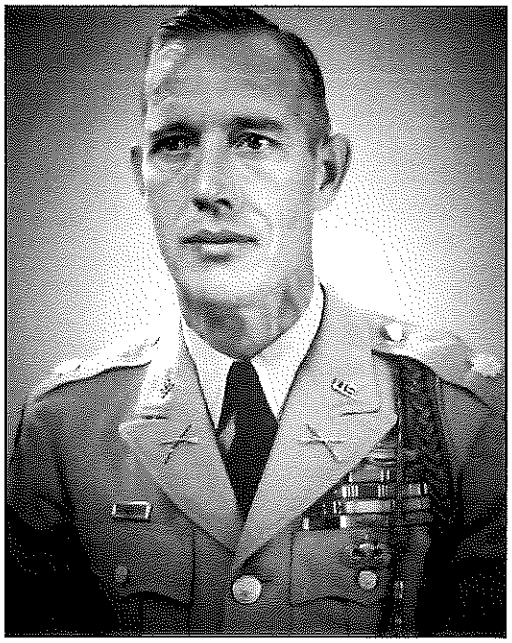

Captain Frank L. Lillyman

Wordt vervolgd

KONINKLIJKE EN MENSLIEVENDE VERENIGING DER DRAGERS VAN ERETEKENS EN MEDAILLES VAN BELGIË

REGIONALE KORTRIJK - KANSELARIJ

'COMMANDEUR' 50-jarig bestaan van de Regionale KORTRIJK

AANVRAAGFORMULIER

Ondergetekende,

NAAM ..... VOORNAAM .....

Woonachtig te : .... Nr. : .....

Postcode : ..... Stad : ..... Land : .....

E-mailadres : ..... Gsm/Tel : .....

Lid van de K.M.V.D.E.M.B. – Stamnr. : - - / - / - - - - / - / - -

Verzoek om toekenning voor de 'COMMANDEUR' naar aanleiding van het 50-jarig bestaan van de Regionale KORTRIJK

O Ik kies het diploma en de medaille (groot formaat) voor de prijs van 100,00 €

Ik stort het bedrag van ..... € dat overeenkomt met mijn bestelling op de bankrekening …

- IBAN : BE22 7509 0426 1747
- Adres : VERHELLE Kurt
  Kapel ter Bede 28
  8500 KORTRIJK
- Mededeling : NAAM – VOORNAAM – Bestelling 'Commandeur' 50-jaar Regionale Kortrijk

Gedaan te ..... de .....

.....
handtekening

INDIENEN VAN UW AANVRAAG

Lid van de K.M.V.D.E.M.B.

Vul het aanvraagformulier in en bezorg dit via mail aan Jean-Louis Gilson. (zie onderstaande gegevens)

Provinciale Namen – Kanselarij
Contact

E-mail : jean-louis.gilson@outlook.be

Gsm : +32 (0) 477 24 40 16

KRUIS VAN ERKENNING VOOR BEWEZEN DIENSTEN AAN DE NATIE

« DEFENSIE & VEILIGHEID »

DEFENSIE
RIJKSWACHT
POLITIE
BRANDWEER & HULPDIENSTEN
DOUANE
CIVIELE BESCHERMING

Deze eer kan u worden toegekend als u bij één van deze organisaties dient of gediend hebt.

Koninklijke en Menslievende Vereniging der Dragers van Eretekens en Medailles van België

Voor daden van Moed, Zelfopoffering en Menslievendheid

Vaderlandse Vereniging
Zonder winstgevend doel
Ondernemingsnummer: 408 696 434

KONINKLIJKE EN MENSLIEVENDE VERENIGING DER DRAGERS VAN ERETEKENS EN MEDAILLES VAN BELGIË
PROVINCIALE NAMEN - KANSELARIJ

KRUIS VAN ERKENNING VOOR BEWEZEN DIENSTEN AAN DE NATIE LEGER – RIJKSWACHT – POLITIE – DOUANE – BRANDWEER CIVIELE BESCHERMING

AANVRAAGFORMULIER

Ondergetekende,

NAAM ..... VOORNAAM .....

Woonachtig te : ..... Nr. : .....

Postcode : ..... Stad : ..... Land : .....

E-mailadres : ..... Gsm/Tel : .....

Lid van de K.M.V.D.E.M.B. – JA – Stamnr. : - - / - / - - - - / - / - - NEEN (*)

Verzoek om toekenning voor het Kruis van Erkenning voor bewezen diensten aan de Natie.
Ik heb gediend / Ik ben in dienst bij :

DEFENSIE (Milicien-Actief-Reserve) – **DE RIJKSWACHT – DE POLITIE**
DE BRANDWEER (Brand – Noodhulp) – **DE DOUANE**
DE CIVIELE BESCHERMING (*)

O Ik kies het diploma en de medaille (groot formaat) voor de prijs van 35,00 €

O Ik kies het diploma en de medaille (klein formaat) voor de prijs van 25,00 €

O Ik kies het diploma en de medailles (groot + klein formaat) voor de prijs van 60,00 €

O Ik wil graag mijn bestelling via de post ontvangen …
Het diploma en de bestelde medaille(s) : België 10,00 € / Europa 20,00 €

O Ik geef er de voorkeur aan om mijn bestelling persoonlijk bij mij te laten bezorgen.

Ik voeg dit formulier toe …
- - Het (de) document(en) waaruit mijn betrokkenheid bij een of meerdere van de hierboven genoemde organisaties blijkt.

(*) Schrap onnodige vermeldingen / Maak de « O » van uw keuze zwart.

Ik stort het bedrag van ..... € dat overeenkomt met mijn bestelling en eventuele portkosten op de bankrekening …

- IBAN code : BE98 0682 2149 6493
- BIC code : GKCC BEBB
- Adres : K.M.V.D.E.M.B. Provinciale Namen – Kanselarij
- Mededeling : NAAM – VOORNAAM – Bestelling Kruis van Erkenning voor bewezen diensten aan de Natie

Gedaan te ..... de .....

.....
Handtekening

De Groote Oorlog

XXXV.

Het Drama van Leuven.

En Het akeligste wat we ten deze weten, overkwam een achtbaar gezin, aan den Tienschen steenweg, het gezin Michotte met name. De vader ligt op sterven. Het is een eerbiedwaardig ouderling van 83 jaar, die zijn gansch leven heeft besteed aan de vereering en de bevordering der kunst. Hij heeft het Jubel-Museum van Brussel verrijkt met een merkwaardige verzameling Japansche kunst, zooals er maar weinige in Europa zijn. Hij heeft Wagner geldelijk gesteund, toen zijn genie nog miskend was in Duitschland. Hij heeft boeiende, muziekkundige opstellen geschreven over Rossini en Gevaert, met wie hij bevriend was. Zijn twee zonen, de heeren Paul en Albert Michotte, zijn hoogleeraars te Leuven, de eene in de aardrijkskunde, de andere in de proefondervindelijke zielkunde. Ze hebben lang in Duitschland gestudeerd, en de tweede was vriend van Kulpe, professor in de proefondervindelijke zielkunde te Würzburg. Al de leden van 't gezin spraken het Duitsch haast zoo vlot als hun moedertaal. Zoo er één gezin moest ontzien worden, dan was het dit. Het werd op de allergemeenste wijze bejegend. Hoewel het verhaal ten slotte wat vooruitloopt op den dag van 26 Oogst, vertel ik het hier, omdat het betrekking heeft op een toestand geschapen in den nacht van 25 op 26 Oogst.

Den 25n Augustus, omstreeks 2 uur 's namiddags komt een aanvoerder van een machinegeweerafdeeling bij 't gezin zijn intrek nemen. De man is geen oorlogsgod. Hij acht zijn post gevaarlijk. Hij hecht aan zijn leven en zijn gezin, en steekt dat niet weg. Om 6 uur blaast men alarm. Boodschappers komen hem spreken : er schijnt haast bij te zijn, want hij neemt gauw wat mondvoorraad mee en scheidt met de woorden : "Gott schütze Sie, jetzt geth's los !" Wat beduidt dat gezegde ? Is 't de natuurkreet van een man die een gevaar tegemoet loopt, dat hij 't liefst wou vermijden, maar onvermijdelijk weet ? Of is 't een zinspeling op wat te Leuven gebeuren gaat ? 't Is moeilijk uit te maken.

Om 8 uur 's avonds, na de maal, barst het geweervuur los, de kogels hagelen op 't huis. Gelukkig wordt het venster van de kamer, waar mevrouw zich met den stervende ophoudt, het eenige verlichte, gespaard. De nacht gaat voorbij met afwisselende avonturen, en in de vroegte gaat Albert Michotte buiten, om een soldaat te vragen wat er gaande is. De soldaat grijpt hem mee en voegt hem bij een groep burgerlijke gevangenen, die een eindweegs verder onder bewaking staan. De moeder, vergezeld van een ziekenzuster, gaat den officier opzoeken en vraagt haar zoon terug. De officier komt, doorzoekt het huis, vindt den vader te bed en ontdekt niets verdachts. Dientegevolge laat hij den zoon los en schrijft op de deur (zonder onderteekening) dat het huis moet gespaard blijven.

Te 8 uur 's morgens komt er een nieuwe bende soldaten. Ze schieten in de vensters. Wegens dien nieuwen aanval, wordt de zieke naar den kelder gedragen. Ondertusschen beuken de kerels de deur in en stichten brand in het huis. Ze dalen op hun beurt naar den kelder, zeker om hem te plunderen, en... vinden er den zieltogende, omringd van zijn gezin. Dat kalmeert ze eenigszins : ze helpen hem boven brengen en wegdragen naar een school aan den overkant der straat. Daar het huis brandt, wil de moeder er in terugkeeren om haar papieren te redden. De officier verzet zich. Zij smeekt op haar knieën. Hij is zoo inbeschaamd haar te zeggen, dat hij haar in die houding zeer knap vindt. Iets later spreekt ze een soldaat aan, en vraagt hem of hij 1.000 frank wil verdienen. Hij neemt aan, en samen met hem, gaat ze haar huis binnen, redt haar schat en betaalt het afgesproken loon.

Wat haar zonen betreft, die doet men als gijzelaars voor een bataljon marcheeren, dat op Leuven aantrekt. Andere burgers worden hun toegevoegd : daaronder een huisdokter, een hoogleraar, die 's anderendaags, tijdens den algemeenen uittocht der bevolking, van zijn portefeuille zal worden beroofd. Onderweg splitst de kolonne zich in twee groepen. De eene, waartor de dokter behoort, gaat naar 't station. De andere gijzelaars krijgen het bevel het bataljon tot Herent te brengen. Op hun marsch zien deze de soldaten twee huizen in brand steken. Af en toe knallen er geweerschoten achteraan, en de majoor tiert woedend : "Das sind die Zivilisten !" Te Herent zet het bataljon zijnen weg voort, en de gijzelaars worden teruggeleid naar Leuven, alwaar ze op vrije voeten worden gesteld. 's Anderendaags, 27 Oogst, te half-drie uur in den namiddag ontslaapt in de kelders van Sint-Thomashospitaal de grijsaard, wien men zoo bot zijn kinderen heeft ontrukt, doch niet zonder den laatsten troost zijn beide zonen voor zijn sterven weer te zien.

De Leuvenaars dienen te vernemen, waarom men hun stad vernielt. Toen ze de eerste schoten hoorden, verbeelden zich allen, dat de Belgen of hun Bondgenooten den vijand opeens in den rug vielen. De brandgloed heeft ze spoedig anders geleerd : de namen Visé en Aarschot, de bedreigingen der plakbrieven rijzen voor hun geheugen, zij raden dadelijk het fijne van 't wildemanswerk der Duitscher. Om dat gevoelen te verdrijven en hun waarheid zelfs over den geest hunner slachtoffers te doen heerschen, zetten de Duitschers, een vertooning op touw, waarin Mgr. Coenraets, de hoofdrol moet spelen.

Bij 't eerste geweervuur is Mgr. Coenraets gijzelaar ten stadhuize. Hij heeft dus niets gezien : van den oorsprong en den aard der gebeurtenissen, weet hij alleen wat de Duitsche officieren hem vertellen. Die komen hem melden, dat er een samenzwering bestaat te-

gen het Duitsche leger, en dat men de strengste maatregelen gaat nemen om die te fnuiken : de gijzelaars zullen worden opgehangen, de stad verbrand en platgeschoten, en daarne zal men 20 millioen mark (sic) oorlogsschatting heffen. Ondertusschen wordt Mgr. Coenraets met pater Parijs O.P. door de straten gesleurd.

Op alle kruispunten moeten ze in 't Fransch en in 't Vlaamsch een bekendmaking aflezen, waarbij ze de bevolking tot kalmte aanzetten en meedeelen, dat zij, de gijzelaars, zullen worden omgebracht, indien er nog één schot wordt gelost. De onder-rektor is een man van 62 jaar, sterk van gestel, maar voor zijn tijd ondermijnd door overdadig werken. De vermoeienis der karwei en de hevigheid der ontroering hebben hem gebroken. Hij is op. Men leidt hem terug naar 't stadhuis, om hem even te laten rusten. Des anderendaags, 's morgens, moet hij opnieuw aan den gang. Alweer sjouwt men hem door de stad en dwingt hem vijf uur lang om hetzelfde om te roepen als den nacht te voren. Rook en stof vullen zijn keel. Hij heeft geen stem meer. Men weigert hem een glas water.

Twintig soldaten omringen hem dreigend en twee officieren houden hem den revolver op de borst gericht. Ieder oogenblik hoort hij schieten. Men zegt hem, men overtuigt hem haast, dat het burgers zijn. Hij beeft voor zijn leven. Nochtans, behalve de officieren en soldaten van zijn geleide, bemerkt hij om zich heen slechts mannen, vrouwen en kinderen die de armen opsteken, schreien en zweren dat zij alles zullen doen om zijn leven te redden. Nergens heeft hij een burger zien schieten. Deze tooneelen hebben geduurd tot 3 uur 's namiddags. Dan laat men hem los, en des 's anderendaags, als de gansche bevolking bevel krijgt de stad te verlaten, gaat hij naar 't station, waar men hem in een militairen trein voor Aken stopt. Van uit Aken bereikt hij Holland, waar hij de gast was van Dr. Poels.

Niets treurigers, niets gemeeners dan die komedie met omroepingen, die van de slachtoffers schuldigen maken, en van de moordenaars vreedzame zelfverdedigers ! Overigens, voor wie wordt ze opgevoerd ? Voor de inwoners van Leuven ? Ongetwijfeld. Het komt er op aan hun, eer ze uit zichzelf tot een vaste overtuiging zijn gekomen, diets te maken, dat de burgers op Duitsche soldaten hebben geschoten, en onvoorzichtige verklaringen uit te lokken, waarmee men daarna de beschaafde wereld zal bewerken. In dit opzicht heeft de vertooning niet veel bijval gehad. Weinige Leuvenaars zijn er ingeloopen, misschien geen enkele. Men heeft nochtans alles beproefd om ze op 't dwaalspoor te brengen. De omroepers worden behendig gekozen, ze roepen om eerlijk en te goeder trouw ; men heeft hun met zooveel gezegd, dat de burgers hebben geschoten, het zoo vaak herhaald, dat de woorden op hun geest hebben ingewerkt, en in hun bewustzijn een begin van beaming hebben gewekt ; ze roepen om met des te meer ontroering naarmate ze hun leven meer onmiddellijk bedreigd achten. Instinktief is het volk geneigd ze te gelooven. Er is meer.

Onder de ogen der menigte schiet men menschen dood, die men beweert met de wapens in de hand te hebben betrapt. Men sticht brand en plundert, altoos om dezelfde reden : de burgers hebben geschoten !

Tot nu toe hebben de Duitschers, anders glad genoeg om pijlen te maken van alle hout, rot zoowel als groen, zich op geen getuigenissen van dien aard kunnen beroepen. De verklaringen welke gewetenlooze ijveraars, meer bedacht op 't belang van hun land dan op dat der waarheid, aan Mgr. Coenraets en pater Parijs hebben toegeschreven, zijn door de betrokkenen terstond gelogenstraft.

Doch, heeft de vertooning op de Leuvensche bevolking niet die verwachte uitwerking gehad ; bij de Duitsche soldaten sloeg ze des te beter in, en dat was voor de aanstichters allicht het voornaamste oogmerk.

Ongetwijfeld weten veel soldaten, die op Dinsdag, 25 Oogst, te 8 uur 's avonds, aan 't geweervuur deelnemen, en de aanvoerders vooral, maar al te goed welke ongerechtigheid men hen doet bedrijven. Doch de anderen, die tot dien dienst niet werden opgeroepen, zij die later zijn aangekomen, gedurende den nacht en de volgende dagen, die hebben alleen de "ambtelijke waarheid" gekend. Die stonden ineens in een brandende stad, voor terechtstellingen van de burgerlijke bevolking, voor de stelselmatige plundering der woningen. Voor hen geeft het omroepingsvertoon een zin aan het gebeuren en een reden om met gerust geweten aan de verwoesting der stad mede te werken. Aldus hebben vele Duitsche soldaten, onbekwaam om waarheid van bedrog te onderscheiden, misleid door een slim vertoon, waarvan de sporen in de Leuvensche voorvallen telkens aan den dag treden, te goeder trouw aan de schuld der burgers geloofd en hun geloof in hun eigen land kunnen verbreiden.

DE DAG VAN WOENSDAG 26 OOGST 1914.

Op 26 Oogst wordt de brandstichting nog planmatiger voortgezet. Het schieten der soldaten is echter minder, ofschoon er tusschen 12 en 3 uur nog een opleving was. Op dat oogenblik loopen wilde patroeljen, blijkbaar op bevel, door de meest afgelegen wijken der stad, vuren links, vuren rechts, voor zich uit, op de menschen, in de vensters, in de kelderramen. Vast staat, dat het er aldus op acht verschillende plaatsen toeging : deurwaarder Heerenaer, juffr. Goemans, vader Laboubée met dochter, gebroeders Crab, Jan-Baptist en Armée, anderen nog, kwamen daardoor aan hun dood.

Hoewel de Duitschers reeds 's nachts de burgers nazetten en vele gevangenen maakten, van welke sommigen op 't Stationsplein den kogel kregen, is het vooral op 26 Augustus, dat ze dit gedeelte van hun programma afwerken. 't Wordt een echte klopjacht. Men rukt de menschen uit huis, schopt ze buiten, drijft ze op met kolfslagen en bajonetsteken. Vaak doet een binnendringende de moeite een schot te lossen en te roepen : "Man hat geschossen !"

Als men aldus 100, 150 gevangenen bijeen heeft, omsingelen de opdrijvers de groep en vellen 't geweer. Rauwe kelen roepen : "Haende hoch !" en met opgestoken armen, gelijk boeven, beweegt zich de stoet door de brandende en verpuinde straten. Vaak worden onderweg

de vrouwen van de mannen gescheiden : men stuurt ze naar huis of maakt er afzonderlijke bosjes van. Een van die bosjes wordt wandelend geleid langs de Tiensche vest, langs den Tienschen steenweg, waar ze de soldaten de voorgevels zien beschieten, langs de IJzerwegstraat, waar er een niuwsoortige schijnvertooning wordt opgevoerd. Deze straat is niet helemaal dichtgebouwd, ze paalt hier en daar aan de velden, er liggen bietenakker langs.

De vrouwen worden gedwongen platbuiks in de bieten te gaan liggen ; vijf minuten lang gunnen de soldaten zich de pret over hen heen te schieten ; daarna bevelen ze hun weer op te staan, zeggend : "De Franschen waren daar !"

De groep gaat weer op pad en bereikt, langs brandende huizen, het station. Hier plaatsen de soldaten ze, tot vier of vijf keer toe, tegen den muur en schieten boven hun hoofden.

Dat zijn de wreede spelletjes welke die dappere krijgers met vrouwen spelen. Met de mannen doen ze 't erger. Hun wordt geen hoon gespaard. Het schelden staat niet stil : "Schwein ! Hund ! Schweinhund !" tiert het van alle kanten.

Vuiststompen, schoppen, kolfslagen hagelen op de stakkers, die van vermoeidheid hun armen laten zakken, of uit de rangen treden, of niet loopen naar den zin van de razende bende. Het plezier zou te kort van duur wezen, als men regelrecht naar 't station ging. De gevangenen moeten te zien krijgen wat er van hun stad en van hun medeburgers geworden is. Men kruist in alle richtingen, komt herhaaldelijk op dezelfde plekken terug. Hier moet men over 't lijk van een burger stappen, daar is 't een paardenkreng dat den weg verspert, elders zijn 't omgekantelde wagens, en dan zijn er de opengebroken geplunderde magazijnen. Gedurig ontmoet men dronken soldaten met flesschen wijn onder den arm. De nacht van 25 op 26 Oogst moet een monsterlijke slempnacht zijn geweest ; twintig getuigen bevestigen, dat, gedurende heel den verwoestingsdag, de stad doorzworven werd door benden dronken militairen. Eindelijk, na veel omwegen, komen de gevangenen op 't Stationsplein ; verscheidene konvooien staan er bij elkaar. Hier nemen de officieren de leiding over en zetten verschillende tooneelen op touw. Ik laat de getuigen spreken :

"De officier begint met een korte toespraak :

"Als ge u heel rustig en stil houdt, zal u geen leed geschieden ; maar tracht er één te ontsnappen, dan krijgt ge allemaal den kogel."

Dan tast men ons af, eenmaal, tweemaal, driemaal, van kop tot teen. Enkelen worden uit de rij gehaald en onder geleide weggebracht naar een bouwwerf, ginds op den hoek van de Maria-Theresiastraat en de Tiensche Vest. Waarom ? Heeft men op hen een verdacht voorwerp gevonden ? Geheimenis. Geen onderzoek zal 't uitbrengen.

Een salvo knalt en de officieren roepen :

"Zoo doen we met Leuvenaars die op de brave Duitsche soldaten schieten !"

Is 't een schijnterechtstelling of een echte ?

De gevangenen op 't Stationsplein geven er zich niet juist rekenschap van ; want ze staan met 't gezicht naar 't station en met den rug naar de erf, die trouwens onzichtbaar is achter de muren van 't in aanbouw zijnde huis. We beven allen voor ons leven en verwachten het ergste. Onze vrees was niet zoo ongegrond, want later heeft men 21 lijken opgegraven, die overeengeworpen lagen in den kalkput van de werf en in den kelder van het huis in aanbouw."

De getuige dien we hier aanhalen is maar twee uren op 't Stationsplein gebleven ; hij had het ongelooflijk geluk om 3 ure 's namiddags te worden bevrijd. De meesten moesten er echter tot 's anderendaags morgens vertoeven, en een van hen deelt ons 't volgende mee :

"Eenmaal op 't Stationsplein, deed men ons over 't rasterwerk der Van de Weyer square stappen, en ik kreeg een geduchten kolfslag op mijn rechterarm, dien ik even had laten zakken om een oude man van 83 jaar over de afsluiting heen te helpen. Een voor een worden we doorsnuffeld : onze zakken, tasschen, papieren, geldbeugels... Verscheidene van onze lotgenooten, waaronder Jan S. en Louis F., kregen den kogel. Onder onze oogen werden verscheidene lijken van burgers het pleintje ingesleept en zes van ons kregen schoppen en houweelen, met bevel de lijken te begraven.

Ondertusschen begroeven de Duitschers zelf met een schijntje militair-godsdienstige plechtigheid een van hen, een slachtoffer van de nachtelijke herrie. Ieder oo-

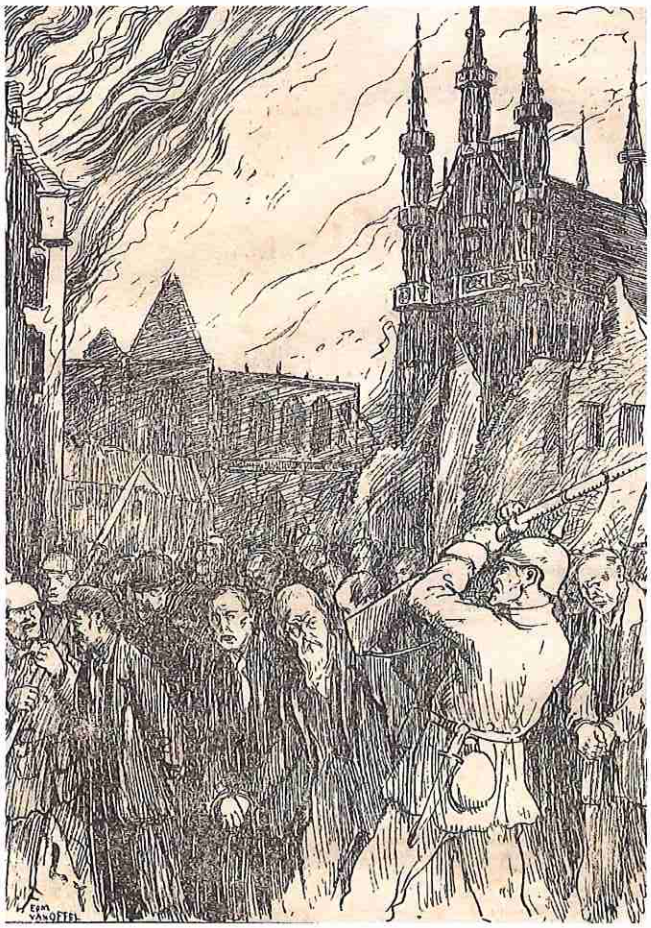

De Duitschers te Leuven.

genblik kwamen talrijke burgers, door de Duitschers in de verschillende stadswijken gepakt, onze rangen vergrooten; We waren eindelijk met 1.500 gevangenen en men rangschikte ons voor de square. Onze rangen, er waren er tien, reikten van de Diestsche vest tot de Tiensche vest.

Men knevelde ons ieder aan handen en voeten, en een sterk touw omspande iedere groep, zoodat we opeen stonden gepakt en ons onmogelijk verroeren konden. Herhaaldelijk deed men alsof men ons allen tegelijk ging terechtstellen ; terwijl de officieren ons uitscholden en de leelijkste misdaden verweten, vatte een peleton op tien meter afstand post en lei op ons aan. Wanneer er af en toe in de verte een geweerschot klonk, dat stellig door een soldaat was gelost, brulden onze bewakers :

"Alweer een burger die schiet, maar onze wraak zal vreeselijk zijn, ge moet er allemaal aan."

Een fijne, aanhoudende regen maakte ons doornat. Opeens sleept men voor een officier een grooten, sterken, geknevelde kerel, iets al een brouwersknecht. De officier ondervraagt hem vluchtig, geeft hem oorvegen en stompen ; de man valt, men zet hem overeind en bindt hem bij 't midden aan een lantaarnpaal, waar de soldaten hem beurtelings laffelijk komen beschimpen en slaan. In den valavond zagen we den stakker voor 't laatst ; stevige banden hielden hem bij den hals aan den paal en schenen hem te hebben gewurgd. 's Morgens was zijn lichaam weg (1).

Men stak alles om ons heen in brand : het Stationsplein en de Stationsstraat, de Dietsche vest en den Diestschen Steenweg, de Tiensche vest, de Maria-Theresiastraat.

We waren doodop en vielen ten slotte over malkaar, en aldus, in een bed van kleverige modder, trachtten we wat rust te vinden voor onze pijnlijke ledematen.

Tegen den avond werden de kelders van de huizen in het nog onafgebrande deel der Maria-Theresiastraat aan plundering prijs gegeven. Lange slierten soldaten sjouwden den ganschen nacht ontelbare flesschen wijn naar 't stationsgebouw, wijn van alle merken, maar vooral champagne. Als de officieren hun bekomst hadden, kregen de soldaten hun beurt ; met de bajonet sloegen ze de halzen af en zetten de flesschen dan aan den mond....

Donderdag 's morgens, om half-vijf—we waren er toen al 15 of 16 uren—mochten we weer overeind. Doch eer we allen vrij kwamen, moest er een honderdtal van ons zich gelasten met het onmiddellijk aanschaffen van leeftocht voor de troepen. Bij het treden uit de rangen kregen we een stuk papier, waarop de opgeëischte artikelen waren aangegeven ; geslacht vleesch, eieren, boter, koffie, meel, kippen, enz... Dit papier moest ons tevens als vrijgeleide dienen. Binnen anderhalf uur waren de gevorderde levensmiddelen ter plaatse en werden we allen in vrijheid gesteld."

Dit laatste getuigenis dient toegelicht. Het vorige spreekt van onzichtbare terechtstellingen op een bouwwerf. Dit spreekt van andere, op het plein, in 't bijzijn der gevangenen, die zelfs grafdelversdienst moeten verrichten. Feitelijk heeft men burgerlijken gevonden op verschillende plekken in den omtrek van 't station ; in 't geheel zijn er aan 't station 50 geweest, doch enkele gevallen dagteekenen van de volgende dagen, Donderdag 27 en Vrijdag 28 Augustus.

Andere burgers heeft men gedurende vijf dagen van links naar rechts doen dwalen. De lieden, die in de Brusselschestraat zijn opgevangen, zijn in den regel niet naar 't station gestuurd. Men dreef ze in de richting van Mechelen. Eer men de stad verliet, gaf men aan een van hen, een zekeren Coopmans, den kogel.

Even buiten de stad moesten ze allen in een aardappelveld stappen, om in doodsangst een schijnterechtstelling te ondergaan. Verderop viel een tweede slachtoffer ; Pardon wordt ter dood veroordeeld en terstond terechtgesteld. In den avond trekt de rampzalige troep door het dorp Herent, dat in brand staat, en brengt er den nacht door op een stoppelveld. 's Anderendaags, 27 Augustus, gaat de kolon over Bueken naar Campenhout, waar opnieuw een schijnterechtstelling plaats heeft. Campenhout, dat is het slagveld ; daar krioelt het van soldaten, die de gevangenen beschimpen. 's Namiddags moeten er loopgraven worden aangelegd ; 's nachts wordt de stoet opgesloten in de kerk.

Den 28n, 's morgens, worden al de boeren van 't dorp aangehouden en in de rangen gevoegd ; allen te zamen moeten nu terug naar Leuven, waar ze overnachten in de rijschool. Wat een nacht, groote God ! Ieder oogenblik brengt men nieuwe gevangenen aan. Het lokaal is weldra te klein om al dit volk te bevatten, en bij den dageraad staan de arme drommels tot op het plein voor de poort : de rijschool is als een reusachtig beluik, streng bewaakt door schietensgereede wachten ; men kan daar vrouwen zien, mannen, kinderen, grijsaards, zieken, een priester, vee, honden, gespannen en in 't midden, hurkend naast een ezel, een haast negentigjarig besje. Er zijn drieduizend menschen van iederen leeftijd, iederen stand, iedere afkomst ; er zijn zelfsch Engelsche krijgsgevangenen. In de buurt vlammen de huizen ; men hoort het geknetter der vlammen en 't geraas der instortingen. De wachten zijn dronken, en in een dichtbij gelegen theater speelt een legerkapel danswijsjes. Het schouwspel is onpeilbaar-zielig. Een kind sterft van zwakte in de armen van zijn vader ; twee vrouwen worden zinneloos. 't Is ontzettend !

20 Augustus : De marschorder is gegeven en de heele schaar, een eindelooze optocht, wordt door de Vaartstraat naar de Benediktijnerabdij op den Cesarsberg geleid. Lijken van burgers liggen langs den weg. Na vier uren wachtens aan 't "Windgat", worden eerst de vrouwen, veel later de boeren, eindelijk de oudere Leuvenaars in vrijheid gesteld. De jongeren moeten weer op de been, in de richting van Mechelen. Ze komen opnieuw te Bueken, te Campenhout, waar ze den 27n al geweest zijn ; men drijft ze nog verder en slaakt ze ten slotte, maar beveelt hun op doodstraf steeds rechtuit te gaan zonder ooit terug te keeren. Doopop, bezwijkend van ontbering, gaan ze ... gaan ze zonder ophouden ...

Op 30 Oogst, bij 't krieken, staan ze voor Waalhem, het

(1) Het slachtoffer heet Ducuroir Ghislain, herbergier aan 't Stationsplein.

sperfort van Antwerpen, en worden aangschoten door de eerste Belgische schildwacht. Allen werpen zich voorover. Een priester, die zich 's nachts bij hen heeft gevoegd, gaat midden op den weg staan, zwaait iets als een witte vlag, en roept wel twintigmaal, zoo luid mogelijk, de schildwacht aan. Twee wielrijdende karabiniers komen uit op verkenning, men parlasant, het fort wordt in kennis gesteld, en de kolon wordt openarms ontvangen op bevriend gebied.

Talrijk zijn de groepen Leuvenaars, die aldus op het omliggend platteland zijn rondgeleid. Het zou vervelen, moesten we al die tochten omstandig beschrijven ; de voorvallen zijn telkens dezelfde ; wezenlijk zijn het uitputtende marschen, vooruit en achteruit ; terechtstellingen, werkelijke en in schijn ; stompen en scheldwoorden. Voor zijn genoegen doet men de gevangenen draven, dan marcheeren, dan weer draven ; hier moeten ze stilstaan, daat plat op den grond gaan liggen. Soms laat men ze los en wanen ze zich vrij. Zelfbedrog ! Ze vallen in de klauwen van een andere kompagnie, die in de buurt doende is, en de wreede plagerijen herbeginnen. We kennen brave lieden, die aldus, van hand tot hand overgeleverd, dagen lang hebben gereisd zonder ander voedsel, dan een beetje soldatensoep, een korst brood, wortels en aardappelen, in 't voorbijgaan uit een akker gehaald. Natuurlijk overnacht men meestal onder den blooten hemel.

De lichamelijke kwellingen zijn niets naast de zedelijke ; beseft men wel uit de verte, als buitenstaander, wat het is, vier, vijf dagen te leven met een degen op het hart, een bajonet in den rug, een revolver op den slaap, ten prooi aan allerlei mishandelingen, om een woord, een gebaar, een niemendal bedreigd en in 't vizier genomen, steeds den dood nabij en nooit stervend ? Men moet al die angsten hebben doorleefd om ze te bevroeden. En ergst van al, de onzekerheid ; naar 't zeggen der betrokkenen evenaart niets deze kwelling. Zal men zijn leven behouden of gedood worden ? Die vraag laat uw geest niet met rust en vervolgt u als een nachtmerrie. Men wou liever weten, maar dan met volstrekte zekerheid, dat men gaat sterven ; dan kon men zich ten minste daar op voorbereiden.

En nochtans waren zij, die alleen maar in den omtrek van Leuven moesten wandelen, de bevoorrechten ; anderen zullen verder moeten en het bitter ballingsbrood proeven. De ontvoeringen in 't groot zijn begonnen den 27n Augustus, maar van af den 26n af trokken er al veel Leuvenaars naar Duitschland. Dit was met name het geval met de leden der burgerwacht. Die werden opgeroepen in politiek "om de branden te blusschen" : zoo luidde de voorgewende reden. Van blusschen was natuurlijk geen sprake. Naarmate de manschappen ter vergaderplaats kwamen, nam men ze in hechtenis, en als er om 2 uur 's namiddags 90 bijeen waren, deelde men hun mee, dat ze naar Duitschland moesten. En inderdaad, zonder hun den tijd te gunnen hun gezinnen te verwittigen, zonder hun toe te laten wat linnen en leeftocht mee te nemen, deed men ze stationswaarts stappen. In 't plantsoen voor 't station zagen ze eenige schijnterechtstellingen uitvoeren en werden er zelf ook 't slachtoffer van. Ze woonden ook 4 echte terechtstellingen bij, o.a. die van een zekeren Smets, die behoorde tot een der talrijke groepen burgerlijke gevangenen, welke op 't Stationsplein werden opgesteld. Een soldaat trekt hem uit zijn groep, stropt om zijn hals een rooden zakdoek, waarvan hij de twee tippen stevig om de handen gewrongen houdt. Hij werpt zijn slachtoffer om en sleept het achter zich over de steenen, zooals een houthakker een bos hout zou voortslepen. Smets is letterlijk gewurgd. Men ziet hem zich inspannen om te spreken en zich los te maken. Andere soldaten volgen hem en kalmeeren hem met trappen van hun met ijzer beslagen laarzen en met geweerkolfslagen. Ze gaan 't station binnen, en, 5-6 minuten later, komen ze er weer uit ; het slachtoffer moet naar den bouwwerf, op gindschen hoek, om er den kogel te krijgen ; drie andere gevangenen deelen zijn lot. De trein, die de burgerwacht naar Duitschland voerde, vertrok eerst te 19 uur. Zoolang de trein rijdt, zijn de soldaten menschelijk ; ze praten met de wachten, reiken belegde broodjes uit, zijn aardiger dan het jegens den vijand moet.

Maar op de stopplaatsen, in Duitschland en zelfs nog in België, wanneer men groepen militairen tegenkomt, verandert hun houding op slag. Ze zetten een barsch gezicht, gaan voor de waggondeur staan en roepen : "Die Moerder von Loewen ! Kein Pardon !" Een soldaat schreef deze woorden zelfs buiten op den waggon. Allen zijn trotsch op hun werk en hebben schrik in de belangstelling voor hun buit. Wanneer de trein weer vertrekt, worden de betrekkingen tusschen burgerwachten en soldaten weer goed. Doch niet zoohaast is een Duitsch publiek in 't verschiet, of de bordjes worden verhangen en de vertooning herbegint. Dat ging zoo twintigmaal op de reis van Leuven naar Münsterlager.

Wat verfijnde dubbelhartigheid !

Men zou zich leelijk vergissen, indien men meende, dat de Duitschers hun ongehoord bedrijf hebben beperkt tot de stad Leuven en haar voorgeborchten. Feitelijk bewerkten ze verscheidene kantons tegelijk, 't kanton Leuven, 't kanton Haacht en een deel van 't kanton Vilvoorde. Naarmate het Belgische leger, dat hen te Bueken heeft overvallen, voor de overmacht op Mechelen en Waalhem terugtrekt, volgen zij mee tot dicht bij 't bereik van de Antwerpsche kanonnen. Op hun doortocht plunderen, branden en verwoesten ze, vermoorden de inwoners of nemen ze gevangen. In de dorpen doen ze zelfs wreeder dan in de stad. We herinneren aan wat is voorgevallen te Thildonck, anderhalve mijl van Leuven gelegen.

Wordt vervolgd